

Skjørtejegeren

//

//]]]]> //]]>

STUDIO SOKRATES: Arthur Schopenhauer prøvde seg som filosofisk veiviser for sine lesere. Han anbefalte askese, men ikke for seg selv. Han anbefalte vann – men foretrakk vin. Kan denne karen gi råd om kunsten å omgås kvinner?

Lars Nilsen er programleder i Studio Sokrates og skriver om sine kommende programmer og filosofiske undringer på Salongen.

Kunsten å omgås kvinner

[Die Kunst mit Frauen umzugehen](#) heter en liten tekstsamling fra Schopenhauers «Nachlass». Schopenhauertolkeren [Franco Volpi](#) samlet en rekke tekster og epistler fra Schopenhauers publiserte bøker og fra «Nachlass», filosofens upubliserte tekster. Volpi satte seg fore å finne ut hva den formentlige kvinnehateren Schopenhauer egentlig skrev om kvinner.

Resultatet kan vi lese i en liten samling aforismer som gjør det litt vanskeligere å argumentere for at Schopenhauer hatet kvinner. Det er snarere slik at han observerte spillet mellom kjønnene og noterte med ironi, vidd og presisjon det som kunne passe med hans eget grunnsyn: At 17. mitalene om menneskets frihet, selvstendighet, autonomi, selvdefinisjon er en alvorlig misforståelse. En misforståelse som hindrer oss i å erkjenne at tilværelsen dypest sett styres av en blind vilje.

Fôr og forplantning

Det er de grunnleggende drivkreftene i all natur. Mennesket er ikke hevet over naturen. Det er natur. Nå kjente ikke Schopenhauer til Darwin – men frankfurterfilosofen hadde interesser som lignet på Darwins. Han undret seg over mangfoldet i naturen, og spekulerte på hvordan enkelte dyreartene kunne holde ut – i hensynsløse og fiendtlige omgivelser.

//]]]]> //]]>

Jeg tror Schopenhauer må ha tenkt den tanken at «det må være et eller annet styrende prinsipp som gjør at arten ikke bukker under men snarere styrker sin eksistens». Her er han i nærmeste nærhet av tankene om [naturlig seleksjon](#) som Darwin ble berømt for.

Brudens blikk på brudgommen

Ett sted vi kan oppleve Schopenhauer tenke på denne måten er et avsnitt han skrev om betraktninger to «nyforlovede» gjør seg om hverandre. Han har åpenbart sett nyforelskede betrakte hverandre, observert spillet mellom kjønnene og trukket sine egne konklusjoner:

Det dype alvor, med hvilket vi betrakter en kvinnes enkelte kroppsdel, slik hun også studerer oss menn – og den skruppelløse mistenksomheten en kvinne vi liker, mønstrer oss med – ja, og egensinnet og den spente oppmerksomheten som en brudgom betrakter bruden med: hans vaksomme blikk på henne for ikke å bli lurt i noe som helst slags anliggende; hvordan han skatter høyt det hun har mer – eller mindre av – alt dette er helt presist avstemt etter et mål: For den som nettopp skal starte et helt liv som forsørger, risikerer å få et avkom som ligner på sin egen ektefelle, og har ektefellen en skavank kan barna få en større skavank – og så videre og så videre... (Volpi/Schopenhauer s. 44, min oversettelse.)

Hvor bringer dette oss?

Ingensteds. Som vanlig. Men det begynner kanskje å klø litt i tankene våre.

Den som vil, kan høre andre del av Studio Sokrates miniserie om kunsten å omgås kvinner her: [Skjørtejegeren: Kunsten å omgås kvinner del 2](#)